

Religionernas baksida

Publicerad här den 30 maj 2016

NÄR NÅGRA SJUKHUSPRÄSTER i ett tv-program för någon tid sedan fick frågan vad de talade om med svårt sjuka människor gav de ett samstämt svar. De flesta sjuka ville tala om de synder som de hade begått i livet. De var oroliga för vad som skulle hända med dem i livet efter detta.

Det kom mig att minnas det svåra som min hustrus farfar fick genomlida under sin sista tid. Han hade varit socialist och ateist. Men när han mot slutet fick svåra plågor fick han för sig att dessa var straffet för att han inte hade trott på Gud. Han hade svår ångest inför vad som skulle ske med honom efter döden.

Den religiösa hjärntvätt som han hade utsatts för i barndomen – och senare – kom upp till ytan. En hjärntvätt som för många omfattade söndagsskola, aftonböner, bordsböner, morgonböner, psalmsång och kristendomsundervisning i skolan, konfirmation och husförhör. Det prästerna hade förkunnat i samband med dop, vigslar och begravningar som de bevistat. Det de hade hört i andakter i radion och det som de hade läst i kristna betraktelser i tidningarna. All denna påverkan för att nöta in att det finns en Gud och ett liv efter detta. Om en lögn upprepas tillräckligt många gånger så blir den till slut en sanning.

Jag drog mig också till minnes hur obehagligt jag tyckte det var som barn att veta att Gud alltid kunde se mig när jag var på dass eller när jag knyckte kakor. Och hur rädd jag var att straffas för mina synder. Fast jag inte riktigt kunde skilja på vad som var synd och vad som bara var sådant som mamma sade att jag inte fick göra. Som att vissla inomhus eller ligga med täcket mellan knäna i sängen.

I dag förekommer ingen kristendomsundervisning i skolan och inga husförhör. Men så sent som häromdagen hörde jag hur prästen i samband med en begravning återkom tre gånger till orden »den som tror på Gud ska ha ett evigt liv«. Och samma dag såg jag i tv hur prins Oskar upptogs i Guds gemenskap och döptes i Faderns, Sonens och Den helige andes namn. Och hur kronprinsessan tackade Gud för lille Oskar.

I tv kunde man också se en förtvivlad kvinna i ett flyktingläger som förlorat sitt hem, sin man och tre av sina barn i en bombattack. Men som ändå talade om hur nog Gud skulle ordna allt till det bästa. Den som har en stark tro på en allsmäktig och god Gud kan få tröst. Och få känna hopp. Om inte i detta liv så i alla fall i nästa.

Problemet är dock att det är svårt att tro på en god och allsmäktig Gud när världen ser ut som den gör med krig, fattigdom, svält och flyktingströmmar. Och det är ännu svårare att tro på ett liv efter detta då döden har utplånat alla ens tankar och känslor och kroppen har bränts till aska. Vad är det som ska leva vidare och var?

Det är inte bara inom den kristna kyrkan som det bedrivs hjärntvätt. De rättrogna muslimerna måste rikta böner till Allah fem gånger om dagen. Det finns mängder av religioner och underavdelningar till religionerna som hävdar att deras tro är den enda rätta. Jehovas vittnen säger sig till exempel ha lagt beslag på alla inträdesbiljetterna till paradiset för sina medlemmars räkning.

Frågan är varför man inom alla monoteistiska religioner försöker övertyga människorna om att deras Gud är den enda rätta. Att man dragit ut i korståg med vapen i hand för att frälsa hedningar. Att man som IS i dag halshugger människor som inte delar deras tro.

Den franske lantprästen Jean Meslier, som på sjuttonhundratalet omvände sig till ateismen, gav en förklaring. Nämligen att religionen är ett påfund av de mäktiga i syfte att berika sig och förtrycka de fattiga och göra dem maktlösa.

Det är en sannolik förklaring. »Jag fattig, syndig människa som med synd född« heter det i kyrkans syndabekännelse. »Vi skola frukta och älska Gud så att vi icke förakta eller förtörna våra föräldrar och herrar utan hålla dem i vördnad, tjäna dem, lyda dem, älska dem och hava dem för ögonen« heter det i Luthers förklaring till det fjärde budet.

Så formades lydiga undersåtar och en arbetarklass som ödmjukt slet för svältlöner. Genom löftet om ett paradiset och hotet om ett helvete i livet efter detta fick man människor att skänka och testamentera sina pengar till kyrkan.

Visst kan en gudstro ge tröst och trygghetskänsla åt människor i nöd av olika slag. Detta oavsett hur liten förankring i verkligheten denna tro än kan ha. Men tron har också en baksida. Det är illa nog att människor som närmar sig livets slut åsamkas ångest och lidande på grund av myterna om en Gud och ett liv efter detta. Än värre är dock de lidanden som kriget mellan religionerna har åsamkat och åsamkar miljarder människor.

Det är därför en gåta att myndigheter i vårt land och världen över ger näring åt dessa myter i stället för att göra allt för att avliva dem. Det borde inte vara svårt. Faktum är ju att vi inte fanns under årmiljonerna före vår födsel. Och att vi inte kommer att finnas under årmiljonerna efter vår död. Att vi i likhet med alla andra djur och växter som evolutionen har frambringt föds, förökar oss, vissnar och dör. Konstigare är det ju inte.